

**ALS IEMAND JE OP DE RECHTERWANG SLAAT,
KEER HEM DAN OOK DE ANDERE WANG TOE.**

**Leviticus 19, 1-2; 17-18
Matteüs 5, 38-45.**

Overweging zondag 23 februari 2014 - Zevende Zondag door het jaar

Hoe moeten we dat in 's hemels naam opvatten:
zullen we onze kinderen opvoeden tot watjes zonder gevoel voor eer?
Moeten we hen niet leren voor zichzelf op te komen en respect af te dwingen?
Het kan toch niet de bedoeling zijn dat iemand zich de grond in laat pesten!
Het is duidelijk: Jezus' woorden wekken, hoe je ze ook wendt of keert, commotie.
Dat is ook hun opzet: ze zijn bedoeld als steen door de ruit van ons gewone doen,
om ons wakker en scherp te maken en buiten te gaan kijken wat er gaande is.

Sommigen leggen het zo uit: Zet je vijand op het verkeerde been:
Hij verwacht een tegenaanval of minstens afweer.
Maar door hem zelf de andere wang toe te keren
confronteer je hem met wat hij aan het doen is.
Dat is niet zo'n gekke gedachte: je weerbaar opstellen
en tegelijk iets anders doen dan wat de tegenstander verwacht.
Het vervolg van Jezus woorden gaat ook in die richting.

Maar dan blijf je nog wel bij de letterlijke opvatting.
De vraag is juist: geldt het een gedragscode waaraan je je strikt moet houden, zoals je een recept uit
het kookboek maar beter letterlijk kunt opvolgen?
In ieder geval heeft Jezus zelf dat niet gedaan, toen hij zelf een klap kreeg
tijdens de ondervraging door de hogepriester.
Wat hij deed: de soldaat die hem sloeg aankijken en vragen: *Waarom sla je mij?*
Daarmee confronteerde Jezus hem met zijn gedrag, en vroeg hem uitleg.
Dat was riskant: een woede-uitbarsting van de ander was niet ondenkbaar
- een arrestant gaat mij beoordelen, ik wordt publiekelijk te kijk gezet -
en zo keerde Jezus hem, bij wijze van spreken, de andere wang toe.

De ander openlijk confronteren met zijn gedrag
dat kan je opvat worden als: iemand aan de schandpaal vastzetten.
Maar als je let op Jezus' verdere woorden, hoor je een andere bedoeling:
*Wees goed zoals jullie hemelse vader goed is,
die de zon laat opgaan over goeden en slechten
en het regenen laat over rechtvaardigen en zondaars*
God nagelt geen mens vast op zijn verleden
maar geeft ons elke dag weer de kans om opnieuw te beginnen.
De vraag *waarom sla je mij* wordt dan een vorm van *goed zijn voor iemand*:
de ander bij zichzelf brengen, een vorm van teruggeven aan zichzelf
om hem de kans te geven zich te hernemen, een andere kant te laten zien.

Van een Chinese schrijfster, op doorreis in Nederland'; werd de tas gestolen.
'Ik wou dat ik de dief te pakken kreeg', was haar eerste reactie.
Maar toen zag ze ineens afschuwelijke beelden voor zich uit haar kindertijd:
hoe een zakkenroller door een woedende menigte dood werd getrapt.
Zij denkt ook aan haar grootvader van wie ze veel hield:
die door zijn verslaving aan opium de hele familie ruïneerde,
maar in heldere ogenblikken zich zo schaamde dat hij zich wilde verdrinken.
Toen schreef ze in een veelgelezen krant een open "Brief aan mijn dief":
"Misschien ben je jong en heb je het een na het ander achter de kiezen; misschien voel je je niet
welkom in de stad waarin je woont: ik wil je groeten."
Of dit de beste aanpak is naar de dief toe en het werkt: dat weten we niet.
maar voor God is dit ook niet zeker als Hij de zon ook over slechten laat opgaan!

Deze schrijfster laat niet over zich lopen. Zij praat de diefstal niet goed
Maar zij wil de dief aankijken en aan het denken zetten. En zij bedenkt dan dit.
Zij laat zich niet leiden door wat zij heeft ondergaan,
maar door het menselijke in de dader dat zij hoopt aan te spreken.
Dat is een andere manier van kijken: uit de cirkel stappen van of-jij-of-ik.
Hoe vaak raken familieverhoudingen niet verziekt: men wil elkaar niet meer zien;
men is erin vastgedraaid: wie brengt er weer beweging in?
De burgemeester van Leiden heeft de moed gehad om op te komen voor
een pedofiel die zijn straf heeft uitgezeten: de man moet een kans krijgen.

"Ik zal hem laten voelen", is onze eerste gedachte.
"Wat zul je dan laten voelen?", vraagt het evangelie ons vanmorgen.
Dat je anders kijkt, en ziet dat die ander meer is dan zijn daden:
een mens die kan worden aangesproken op zijn menselijkheid.
Daarvoor is een reactie nodig die de cirkel geweld-tegengeweld doorbreekt,
een vrije creatieve daad van verrassende menselijkheid,
die de ander in zijn waarde laat, hem eraan herinnert en aan het denken zet.
Het woord *'als iemand je slaat, keer hem dan de andere want toe'* is geen recept
Waar het om gaat is: waar ben ik op uit? Op poets-wederpoets of op iets nieuws?
Probeer ik de ander op een al dan niet nette manier uit te schakelen,
of probeer ik die mens te winnen, de barricade op te ruimen?

"Als je enkel vriendelijk bent voor wie vriendelijk is voor jou, ook de heidenen ..."
zo gaat het alle eeuwen; zo komen we niet verder - kijk maar naar het journaal.
Dit gebeurt enkel als ik naar de ander kijk zoals God naar hem en naar mij kijkt
en mij dan laat bewegen tot een creatieve daad van belangeloze goedheid.
Vandaar dat onze Meester een steen gooit door de ruit van ons gewone doen.

VOORBEDEN

Bidden wij tot God
wiens hart groter is
dan het onze:

- L Bidden wij om mensen
die kunnen vergeven,
die - bewust van hun eigen tekort -
anderen hun schuld niet nadragen.
Dat wij zelf
vergevingsgezinde mensen mogen zijn.
Roepen wij de Heer aan

- L Bidden wij om mensen
die geduldig zijn en vredelievend,
die in ieder het goede weten te ontdekken
en het een kans geven.
Dat wij zelf
mensen met geduld kunnen zijn.
Roepen wij de Heer aan

- L Bidden wij om mensen
die niet vasthouden aan eigen gelijk,
die zich kunnen verplaatsen in anderen
en weten te luisteren.
Dat wij zelf
mensen mogen zijn met een ruim hart.
Roepen wij de Heer aan

- L Bidden wij om mensen
bij wie altijd plaats is voor een ander,
die meeleven met wie in nood is
en weten te delen.
Dat wij zelf
vrijgevige mensen mogen zijn .
Roepen wij de Heer aan